

Notatark

Dato: 10-12-2014	Afd.: Teknik og Miljø
Sagsnr.: 330-2014-51626	Sagsbehandler: Gurli Møller
Sag: AffaldPlus - samling af driftsopgaver på affaldsområdet	

Teknik og Miljø
Miljøafdelingen
Dahlsvej 3
4220 Korsør

Tlf. 58 57 36 00
teknik@slagelse.dk
www.slagelse.dk

AffaldPlus tilbud om samling af driftsopgaver på affaldsområdet og SK Forsynings henvendelse – konsekvenser for kommunen

På Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgets (EPM's) møde 11. august 2014 blev det besluttet, at arbejde videre med AffaldPlus' tilbud om samling af driftsopgaver på affaldsområdet, idet administrationen arbejder videre med at belyse fordele og ulemper for kommunen i forhold til en endelig beslutning.

10. december 2014
Sagsid.: 330-2014-51626

Kontaktperson:
Gurli Møller
Direkte tlf. 58 57 33 83

SK Forsyning har ved henvendelse 3. december 2014 også vist interesse for at overtage kommunens affaldsindsamling. SK Forsyning har anmodet om at indgå i EPM's analyse med at belyse fordele og ulemper for kommunen i forhold til en endelig beslutning.

Fax. 58 57 91 10

Dette notat redegør for, hvad det umiddelbart vil betyde for kommunen, hvis driftsopgaverne på affaldsområdet overdrages til AffaldPlus eller til SK Forsyning. Der er fokuseret på de punkter, der vurderes at få de største konsekvenser for kommunen. Det drejer sig om:

- Hvem bestemmer
- Harmonisering
- Økonomi
- Nærhedsprincippet
- Myndighed, drift og ressourcer

Sidst i notatet fremgår i skemaform en foreløbig sammenligning i forbindelse med eventuel overtagelse af affaldsdrift.

Resumé af AffaldPlus' tilbud

AffaldPlus tilbyder som tilvalgsydelse at:

- forestå alle kommunale driftsopgaver på affaldsområdet fra 1. januar 2015, herunder stå for driften af alle kommunale ordninger samt realisere evt. planlagte ordninger i 2015 eller senere
- overtage kommunernes budgetter for 2015 på affaldsområdet – alle indtægter og omkostninger – samt
- stå for opkrævning hos brugerne (borgere og virksomheder).

Med tilbuddet foreslår AffaldPlus at samle kræfterne på affaldsområdet for at styrke det faglige miljø omkring affaldsområdet og opnå stordriftsfordele og synergieffekter med de øvrige opgaver på affaldsområdet. Særligt i forhold til implementeringen af de kommende affaldsplaner, er der behov for et stærkt fagligt miljø til at løfte opgaven.

Resumé af SK Forsynings tilbud (henvendelse)

SK Forsyning vurderer, at der vil kunne hentes større synergi ved at lade forsyningen håndtere de driftsopgaver på affaldsområdet, som i dag løses i kommunalt regi. SK Forsyning vil kunne varetage opkrævning af gebyrer og deres kundecenter vil formentlig kunne varetage kundeservices på affaldssiden uden at tilføre ekstra personaleressourcer. Borgerne vil få én indgang til forsyningsområdet.

Tidshorisont

Erfaring fra Faxe kommune viser, at der skal beregnes en periode på mellem et halvt og et helt år, for at sikre en forsvarlig overdragelse af opgaver og personale.

Driftsopgavernes placering i dag

I dag er driftsopgaven vedr. indsamling af dagrenovation forankret i Center for Teknik og Miljø som en kontraktopgave mellem kommunen og privat renovatør. Opgaven vedr. beholdere, sække og bioposer mv. er placeret hos entreprenørservice, idet opgaven blev hjemtaget i forbindelse med ny entreprise per 1. maj 2013. Opkrævning af gebyrer hos private varetages af kommunen via ejendomsskattebilletten, mens opkrævninger af gebyrer hos virksomheder varetages af AffaldPlus. Genbrugspladserne ejes og drives af AffaldPlus. Herudover er der indgået aftale mellem kommunen og AffaldPlus om administration af genbrugsø-ordningen (indsamling af papir, glas og metal). Endelig driver AffaldPlus indsamlingsordningen for farligt affald.

Hvem bestemmer

I dag har kommunens politiske udvalg direkte indflydelse på de kommunale affaldsordninger, gebyrstørrelser, affaldsplaner, regulativer, udbud og serviceniveau for de enkelte affaldsordninger.

Fremadrettet vil AffaldPlus eller SK Forsyning overtage styringen af affaldsområdet.

AffaldPlus lægger op til, at en overdragelse af driften skal hænge sammen med en overdragelse af den reelle beslutningskompetence i forhold til at fastlægge serviceniveauet (affaldsordninger m.v.) og dermed fastsættelse af gebyrer.

En overdragelse af den reelle beslutningskompetence er nødvendig for at AffaldPlus kan gennemføre en fuld harmonisering af de kommunale affaldsordninger.

Den formelle beslutningskompetence i forhold til at godkende ordninger og gebyrer vil stadig være i kommunen, men i praksis vil beslutninger truffet i AffaldPlus' bestyrelse have stor indflydelse på ordninger og gebyrniveauer. Snittet til SK Forsyning skal afklares nærmere.

Harmonisering

I dag kan Slagelse Kommune selv bestemme udformningen af affaldssystemer og serviceniveau, fx antal og farve på beholderne, tømningfrekvens med ugetømning i sommerperioden, type og udlevering af biposer, vask af beholdere, ekstrasække med sækkemærke.

Fuld harmonisering af de kommunale affaldsordninger fremstår som en forudsætning for de fordele, som AffaldPlus beskriver ved en samling af driften. SK Forsyning har ikke forholdt sig her til.

Overdrages den reelle beslutningskompetence ikke som en del af driften, vil AffaldPlus i yderste konsekvens skulle administrere seks forskellige ordninger for hver af de affaldsfraktioner, som kommunerne skal indsamle. AffaldPlus har ikke forholdt sig til dette scenarie som andet end en overgangsfase til harmonisering.

Økonomi

Der henvises til Økonomi og Analyse notat af 20. oktober 2014 "AffaldPlus – samling af driftsopgaver - økonomiske aspekter for Slagelse Kommune". Det gælder for så vidt angår likviditeten, uanset om det er AffaldPlus eller SK Forsyning.

Sammenfattet vil kommunens likviditet blive påvirket betydelig, når en omsætning på 84 mio. kr. trækkes ud af kommunens kassebeholdning. Indtægterne fra affaldsgebyrerne tilgår kassebeholdningen 2 x årligt, mens udgifter til ordningen afholdes forholdsvis jævnt over året. Den gennemsnitlige likviditet (365 dags gennemsnittet) i kassebeholdningen vil på den baggrund forventes at blive forringet med ca. 20-25 mio. kr.

Dertil kommer et kassetræk på ca. 23 mio. kr. vedrørende renovationens tilgodehavende, som i overgangsfasen vil betyde et konkret likviditetstab på 23 mio. kr.

Kassebeholdningens gennemsnitlige likviditet er pr. september 2014 opgjort til ca. 500 mio. kr.

AffaldPlus angiver et besparelspotentiale på 5-10 mio. kr. ved samling af driften. Besparelspotentialet er et skøn baseret på en samlet omsætning på ca. 330 mio. kr., det vil sige at alle kommuner skal deltage og at kommunerne får harmoniseret deres affaldsordninger og affaldsgebyrer. Besparelspotentialet må anses for at være et langsigtet mål, idet 2 kommuner

allerede har takket nej til tilbuddet. Det må desuden anses at de væsentligste stordriftsfordele ved indsamling, indkøb og administration er indhentet, da affaldsordningerne blev harmoniseret i forbindelse med kommunesammenlægningen i 2007. Det er derfor svært at se yderligere besparelspotentialer i størrelsesordenen 5-10 mio. kr.

Hvis man følger princippet fra Faxe Kommune, så vil AffaldPlus stå for opkrævning af alle affaldsgebyrerne for efterfølgende at videresende den del af indtægterne fra affaldsgebyrerne der vedrører myndighedsudøvelsen i Slagelse Kommune. "Myndighed" skønnes at udgøre ca. 1 mio. kr.

Snittet i forhold til økonomien er uafklaret med SK Forsyning.

Nærhedsprincippet

Borger og virksomheds perspektiv

Med udgangspunkt i den øgede digitalisering og selvbetjening, er det administrationens opfattelse, at det ikke har den store betydning for borgere og virksomheder i en størrelsesmæssig kommune som Slagelse, hvor den administrative driftsopgave løses.

Samling af driftsopgaverne hos AffaldPlus eller hos SK Forsyning betyder, at det administrative ansvar flyttes, men borgernes og virksomhedernes referenceramme kan i en overgangsperiode fortsat være kommunens.

Erfaringen fra uddelegering af opgaven med opkrævning af erhvervsaffaldsgebyrer til AffaldPlus er, at borgere og virksomheder fortsat henvender sig og klager til kommunen og derved skaber parallelarbejde.

Såfremt der sker en harmonisering af affaldsområdet, så vil virksomheder og borgere alt andet lige få vanskeligere ved at påvirke lokale affaldsordninger.

Forvaltningsperspektiv

For kommunen indgår affaldsområdet som en naturlig del af kommunens samlede administration – herunder indgår affaldsområdet også i tværfaglige opgaver, fx Renegy - projektet om energibesparelse.

Ved at samle fagligheden på affaldsområdet hos AffaldPlus eller hos SK Forsyning, vil selskaberne få en synergieffekt og et større fagligt niveau, som kommunen kan trække på. Samtidigt vil kommunen miste synergieffekt i forhold til myndighed og drift på kommunens øvrige arbejdsområder. Projekt Fuld Skrald er et eksempel på et direkte resultat af et tværfagligt samarbejde.

Lokalkendskab og "ejerskab" til kommunens affaldsordninger forsvinder fra kommunens egen administration.

Myndighed, drift og ressourcer

Det er afgørende, at der sker en opdeling i myndigheds- og driftsopgaver, for at kunne afgøre hvilke opgaver, som AffaldPlus eller SK Forsyning kan overtage.

Myndighedsopgaver må kun udføres af myndighed, der i denne sammenhæng er Slagelse Kommune. Myndighedsopgaver er karakteriseret ved at borgernes retsforhold reguleres ved udførelsen af opgaven.

Driftsopgaver har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed og kan godt overdrages til selskaber.

Midt i mellem er der en gråzone af opgaver, fx sagsforberedende aktiviteter, vejledning af borgere og gebyrfastsættelse.

Faxe Kommune har i forbindelse med udskillelse af driften til Faxe Forsyning fået udarbejdet et baggrundsnotat, der redegør for sondringen mellem myndighedsopgaver og driftsopgaver. Notatet er bilag til sagen.

I dag er skønnet 4,5 årsværk lønnet af det brugerfinansierede affaldsområde enten ved direkte løn eller ved administrationsbidrag til konto 6 – herunder renovationens andel til ledere og administrative medarbejdere med affaldsopgaver fx opkrævning af gebyrer via ejendomsskattebilletten.

Herudover sker der indirekte aflønning til personale hos Entreprenørservice for de opgaver de udfører for renovationsområdet vedrørende håndtering af beholdere, sække, bioposer mv.

Den personalemæssige konsekvens vil være, at personale med direkte driftsorienterede opgaver vil blive virksomhedsoverdraget til selskabet. Det vurderes ud fra foreløbige beregninger, at det ud af 4,5 årsværk vil dreje sig om ca. 2 årsværk/personer.

Fordelingen af ansatte til henholdsvis myndigheds- og driftsopgaver på affaldsområdet svarer til opdelingen mellem Faxe Kommune og Faxe Forsyning.

Andre aktører

Affaldsområdet er i spil flere steder. Senest i forbindelse med afklaring af en mulig fusion mellem 9 sjællandske forsyningsselskaber.

Status er at Byrådet 15. september 2014 besluttede, at der ikke arbejdes videre med ni-kommunesamarbejdet (holdingselskabet), men at der arbejdes videre i forhold til andre eventuelle muligheder.

Status for de 5 andre kommuner i AffaldPlus

Status for behandling af AffaldPlus' tilbud om at overtage alle driftsopgaver på affaldsområdet er følgende:

Side6/7

Næstved Kommune:

TU har 11.8.2014 besluttet ikke at tage imod AffaldPlus' tilbud, primært begrundet i et ønske om at bibeholde kommunens indflydelse over affaldsområdet generelt, samt en nær relation til borgerne og deres behov og ønsker.

Sorø Kommune:

TMU har 2.9.2014 besluttet, at der skal arbejdes videre med oplægget.

Vordingborg Kommune:

TMU har 8.9.2014 besluttet ikke at tage imod AffaldPlus' tilbud.

Ringsted Kommune:

Byrådet har 6.10. 2014 besluttet, at administrationen skal arbejde videre med AffaldPlus' tilbud om samling af driftsopgaver på affaldsområdet

Faxe Kommune:

Det er uafklaret, hvornår Faxe Kommune tager stilling til AffaldPlus' tilbud. Faxe Kommune har per 1.1.2012 udskilt driften af affaldsområdet til Faxe Affald ApS (Faxe forsyning).

Foreløbig sammenligning i forbindelse med evt. overtagelse af affaldsdrift

Spørgsmål	Hvis overdragelse til AffaldPlus, AP	Hvis overdragelse til SK forsyning, SKF	Hvis Slagelse Kommune beholder driften
Hvem bestemmer på affaldsområdet?	AP bestyrelse og administration vil fremadrettet overtage styringen af området.	Det er uafklaret med SKF, hvor snitfladen skal lægges.	EPM udvalg og byrådet
Hvem får reelt indflydelse på udbud?	AP bestyrelse og administration	Det er uafklaret med SKF, hvor snitfladen skal lægges.	EPM udvalg og byrådet
Hvem bestemmer fremtidens gebyrmodel og gebyrstørrelser på affaldsområdet?	AP administration /bestyrelse udarbejder oplæg til godkendelse hos Slagelse Kommune.	Snitflade er uafklaret, men der forventes fulgt samme princip som for AP.	EPM udvalg og byrådet
Hvem opnår reel økonomisk gevinst?	AP og brugerne	SKF og brugerne	borgere og virksomheder
Hvor vindes synergieffekt?	Der vindes styrket faglighed hos AP	En indgang til forsyning, el, vand, varme, affald.	Myndighed og drift forbliver samlet grobund for serviceorienteret myndighed
Betydning for nærhedsprincip i forhold til den samlede serviceportefølge på affaldsområdet?	Kommune- og lokalpolitisk indflydelse bliver mindre	Afhænger af snitflader til SKF, der er uafklaret. Generelt flyttes kommune-nærhed til SKF.	Der bevares kommune-nærhed til borgere og virksomheder
Varetagelse af myndighedsområdet?	Besværliggøres og det er vanskeligt at trække klare grænser mellem drift og myndighed.	Besværliggøres og det er vanskeligt at trække klare grænser mellem drift og myndighed.	Fortsætter uændret
Afsætning af affald, herunder bioaffald?	Afsætning skal ske via AP	Afsætning skal ske via AP	Afsætning skal ske via AP
Betydning for lokale arbejdspladser?	Flyttes til Næstved	Flyttes til SKF	Fortsætter uændret